

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені МИХАЙЛА ДРАГОМАНОВА
ФАКУЛЬТЕТ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ДИЗАЙНУ
КАФЕДРА ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

XII Міжнародної науково-практичної конференції
«ТРУДОВЕ НАВЧАННЯ ТА ТЕХНОЛОГІЇ: СУЧАСНІ
РЕАЛІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ, присвяченої пам'яті
академіка

ДМИТРА ТХОРЖЕВСЬКОГО»

19 травня 2023 року

IX Міжнародної науково-практичної конференції
«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ГРАФІЧНОЇ
ПІДГОТОВКИ: ТЕОРІЯ, ПРАКТИКА ТА ШЛЯХИ
РОЗВИТКУ», присвяченої пам'яті член-кореспондента НАПН
України

ВІКТОРА СИДОРЕНКО»

20 травня 2023 року

КИЇВ 2023

УДК 377.09(082)

Затверджено рішенням Вченої ради факультету технологій та дизайну Українського державного університету імені Михайла Драгоманова (протокол № 5 від 29 червня 2023 р.)

За загальною редакцією – Дмитра Кільдерова, Валентини Харламенко

Редакційна колегія: **Лілія Кільдерова**, кандидат педагогічних наук, доцент; **Юлія Колісник-Гуменюк**, доктор педагогічних наук, доцент; **Михайло Копельчак**, кандидат педагогічних наук, доцент; **Любомира Криницька**, кандидат педагогічних наук; **Ірина Матійків**, кандидат психологічних наук, доцент; **Ірина Маркусь**, кандидат педагогічних наук; **Валентина Лозовецька**, доктор педагогічних наук, професор; **Тарас Олефіренко**, кандидат педагогічних наук, доцент; **Юрій Павлов**, доктор педагогічних наук, професор; **Лідія Сліпчишин**, доктор педагогічних наук, доцент; **Тетяна Чернова**, кандидат педагогічних наук; **Світлана Шереметьєва**, кандидат педагогічних наук, доцент; **Тетяна Якимович**, кандидат педагогічних наук, доцент

Технічний редактор: **Олена Козієнко**, завідувач лабораторією

Матеріали XII Міжнародної науково-практичної конференції пам'яті академіка Дмитра Тхоржевського «Трудове навчання та технології: сучасні реалії та перспективи розвитку» (19 травня 2023 року). IX Міжнародної наукової-практичної конференції «Актуальні питання графічної підготовки: теорія, практика та шляхи розвитку», присвяченої пам'яті член-кореспондента НАПН України Віктора Сидоренка (20 травня 2023 року) / за заг. ред. Д. Кільдерова, В. Харламенко. Київ, 2023. 295 с.

До збірника увійшли тези доповідей XII Міжнародної науково-практичної конференції пам'яті академіка Дмитра Тхоржевського «Трудове навчання та технології: сучасні реалії та перспективи розвитку» (19 травня 2023 року). IX Міжнародної наукової-практичної конференції «Актуальні питання графічної підготовки: теорія, практика та шляхи розвитку», присвяченої пам'яті член-кореспондента НАПН України Віктора Сидоренка (20 травня 2023 року).

Розраховано на здобувачів освіти, педагогічних працівників закладів загальної середньої, професійно-технічної, вищої, післядипломної освіти, співробітників наукових установ та закладів.

©Факультет технологій та дизайну, 2023

©УДУ імені Михайла Драгоманова, 2023

©Автори тез, 2023

ознайомилися з національними символами та оберегами. Пробуджуючи зацікавленість до традицій та обрядів українського народу, до національної культури українців, формували в учнів національну самосвідомість, а через практичну діяльність реалізували живий зв'язок поколінь.

Список використаних джерел

1. Положення про науковий ліцей та науковий ліцей-інтернат. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/438-2019-%D0%BF#Text>
2. Кудря О. В. Педагогічна спадщина академіка Д. О. Тхоржевського у контексті актуальності питання виховання національно самосвідомої особистості. *Innovative and modern foundations of pedagogy: collective monograph* / Blavt O., Gurtova T., Stadnyk V., etc. – International Science Group. Boston : Primedia eLaunch, 2022. Pp. 297-308. URL: <http://dspace.pnpu.edu.ua/handle/123456789/20236>
3. Нова українська школа. URL: <https://mon.gov.ua/ua/tag/nova-ukrainska-shkola>
4. Концептуальні засади реформування середньої школи URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>

Оксана Дубовик

викладач кафедри технологічної освіти
факультету технологій та дизайну
УДУ імені Михайла Драгоманова
(м. Київ, Україна)

ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ: ДОСВІД УНІВЕРСИТЕТІВ США

Поняття «дистанційна освіта» прийшло до нас з освітньої практики Великобританії, Канади та особливо США, де термін «*Distant Education*», а

також його аббревіатура *DE* стали стійкими [1, с. 19]. Деякі дослідники вважають, що дистанційне навчання має понад 150-річну історію, оскільки першими дистанційними школами були школи по листуванню, що виникли у 40-х роках XIX ст. в Європі й навчали стенографії (Велика Британія), іноземних мов (Німеччина), а згодом поширилися в Китаї, Австралії, Канаді, Новій Зеландії [2, с. 56-60]. Розвиток дистанційної освіти став можливим завдяки науково-технічному прогресу – впровадженню поштового, телеграфного, телефонного зв'язку, радіо та телебачення, тобто на цьому етапі дистанційне навчання прирівнювалось до заочного і визначалося як навчання на відстані. Початок 60-х років XX ст. характеризується інтенсивним впровадженням комп'ютерних технологій у навчання, що стимулює розвиток дистанційної освіти, яка спершу спрямовувалася на молодь, яка одразу після закінчення середньої школи змушена працювати, а також на людей з обмеженими фізичними можливостями. У 80-х рр. створено Американську асоціацію дистанційної освіти (*United States Distance Learning Association – USDLA*), мета якої – розробка загальної стратегії дистанційної освіти всіх рівнів: від шкільної до корпоративної, а також створення нових технологій дистанційної освіти.

Усі програми дистанційного навчання можна умовно поділити на три групи залежно від особливостей навчальних закладів, де такі програми пропонуються:

1) програми дистанційного навчання у традиційних закладах вищої освіти – більшість коледжів, університетів, навчальних центрів США реалізують дистанційне навчання через Інтернет. Дослідження 1991-1998 рр., яке проводилося у 164 комунальних коледжах, показало, що 128 коледжів (78 %) пропонували принаймні один дистанційний курс. Кількість курсів на той час варіювалася від 1 до 67, у середньому 20 дистанційних курсів на коледж або 2 % із усіх курсів. У 2003 р. приблизно 10 % американських студентів пройшли принаймні один онлайн-курс. У 2008 р. ця частка зросла до 25 %, а восени 2009 р. вона становила майже 30 %. Автори доповіді «*Disrupting*

College» прогнозували, що в 2014 р. кількість студентів, які навчаються дистанційно, становитиме 50 % [3, с. 3];

2) онлайн-університети, де кожен бажаючий може знайти цікаву програму за помірні кошти або й зовсім безкоштовно. Наприклад, у 1984 р. був утворений Національний технологічний університет (*National Technological University, NTU*), який до 1991 р. перетворився на консорціум із 40 університетських інженерних шкіл із штаб-квартирою в м. Форт-Коллінз, штат Колорадо. Наприкінці ХХ ст. понад 1100 студентів опановували дистанційно програми цього університету на інженерну ступінь за активної участі комерційних корпорацій-роботодавців. Багато тих, хто отримав ступінь магістра з інженерних наук у цьому університеті зазначали, що не змогли б цього зробити засобами традиційної освіти. Народний університет *University of the People* – американський некомерційний навчальний заклад, створений у 2009 р. зі штаб-квартирою у Пасадіні, шт. Каліфорнія, налічує понад 20 тис. студентів з усього світу. Завдяки підтримці спонсорів та фондів (Microsoft, Western Union, Hewlett-Packard, Intel) навчання тут є безкоштовним, за виключенням реєстраційного внеску (від 60 до 100 доларів) і здачі іспитів на отримання диплому (за кожен тест – від 100 до 300 доларів). Разом з тим, для студентів, які не можуть заплатити реєстраційний внесок чи заплатити за іспити, в університеті діють програми фінансової допомоги;

3) відкриті освітні платформи МООС (з англ. *Massive open online course*) – інтернет-курси з великомасштабною інтерактивною участю та відкритим доступом через Інтернет (*Udacity, Coursera, EdX, FutureLearn*). Характерною ознакою цих платформ є тісна співпраця з провідними університетами світу, такими як Массачусетський технологічний інститут, Стенфордський, Гарвардський, Єльський університети та ін.

Поява Інтернету спричинила революційний прорив у системах освіти усього світу – доступ до різноманітних джерел інформації, яку можна отримати у будь-який час, незалежно від місця перебування, з можливістю її збереження

на власних носіях і подальшим використанням у зручний час. Можна швидко передати інформацію будь-якого змісту та на будь-яку відстань; крім того, інформація в комп'ютері зберігається протягом необмеженого часу з можливістю її редагування, друкування або знищення. За допомогою мультимедійних засобів є можливість спілкуватися викладачеві зі студентами; в режимі реального часу організувати відео-конференції; спілкуватися студентам між собою.

Основними перевагами дистанційного навчання вважається економічна доцільність (суттєве зниження собівартості навчання, наприклад у Народному університеті для отримання ступеня молодшого спеціаліста (A.S.) студенту необхідно скласти 20 іспитів, а на ступінь бакалавра необхідно скласти 40 іспитів, в результаті ціна навчання складає \$2460 і \$4860 відповідно), істотне збільшення ефективності навчального процесу, масовість, постійна актуальність навчального матеріалу, мобільність і гнучкість розкладу (власний графік навчання, самостійний вибір темпу навчання тощо).

Аналізуючи принципи організації дистанційної освіти, можна виявити її основну специфіку – модульність подання навчальної інформації; оновлені форми та засоби навчання; спеціалізовані форми контролю якості результатів навчання; використання базових і спеціалізованих комунікативних технологій підтримки взаємодії суб'єктів навчального процесу; застосування інформаційно-комунікаційних технологій; впровадження мережевої взаємодії; побудова інформаційно-освітнього середовища навчального закладу.

Зауважимо, що традиційне та дистанційне навчання при однаковому змісті відрізняються методами взаємодії викладача та студентів, а також формою подачі матеріалу. Побудоване на одних і тих самих принципах, що й традиційне навчання (системність, науковість, активність, інтеграція), дистанційне реалізується за допомогою засобів зумовлених можливостями інформаційного середовища Інтернет та його специфікою.

Список використаних джерел

1. Муковіз О. П. Дистанційне навчання у системі неперервної освіти вчителів початкової школи: теорія та методика : монографія. Умань, 2016. 392 с.
2. Рязанцева О. В. Формування готовності студентів магістерської підготовки до педагогічної комунікації в умовах дистанційної освіти : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04. Харків, 2019. 284 с.
3. Christensen C. M., Horn M. B., Caldera L., Soares L. *Disrupting College : How Disruptive Innovation Can Deliver Quality and Affordability to Postsecondary Education*. Center for American Progress. Innosight Institute, 2011. URL: <https://files.eric.ed.gov/fulltext/ED535182.pdf>

Віра Зінчук

викладач предметів професійно-теоретичної підготовки,
ДНЗ «Художнє професійно-технічне училище імені Й.П. Станька»
(смт Івано-Франкове, Яворівський р-н, Львівська обл., Україна)

ПРИНЦИП НАСТУПНОСТІ ПРИ НАВЧАННІ ПРЕДМЕТУ «ТЕХНОЛОГІЇ» В ЗАКЛАДАХ ПРОФЕСІЙНОЇ (ПРОФЕСІЙНО- ТЕХНІЧНОЇ) ОСВІТИ

У суспільстві відбувається постійна зміна соціальних запитів до професійної підготовки, орієнтованих на нові знання, уміння і навички. Неперервна професійна освіта керується принципами багаторівневості професійних освітніх програм і наступністю, що дає можливість підготувати висококваліфікованих, творчих працівників, здатних вирішувати складні проблеми. У зв'язку з цим найбільшою проблемою є знаходження ефективних механізмів узгодження освітніх програм на різних рівнях і ступенях освіти. На